

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**

**«СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО
ПРАВА УКРАЇНИ»**

**Матеріали
X Міжнародної науково-практичної інтернет конференції**

20 жовтня 2023 року

Одеса
ОДУВС 2023

УДК 342.92(477)
ББК 67.9.(4Укр)401.0
С764

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Стан та перспективи розвитку
С адміністративного права України: матеріали
764 Міжнародної науково-практичної інтернет
конференції, м. Одеса, 20 жовтня 2023 р. – Одеса
: ОДУВС, 2023. – 332с.

УДК 342.92(477)
ББК
67.9.(4Укр)401.0

© ОДУВС, 2023

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Михайленко Є.О., аспірант, Одеського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Денисова А.В., д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Одеського державного університету внутрішніх справ

В сучасних умовах для нашої держави питання оборонної сфери є пріоритетним серед інших. Це є вагомим структурним елементом нашого соціуму та охоплює значну частину суспільних відносин. Окремо слід виділити соціальний захист осіб, яким гарантується право отримувати додатковий соціальний захист через загибель члена їхньої сім'ї, який став на захист своєї батьківщини.

Характерними ознаками такого захисту є:

- 1) урахування умов і ситуацій, що сприяють виникненню юридичних фактів для здійснення соціального захисту членів сімей військовослужбовців;
- 2) наявність спеціального законодавства, яке визначає особливості соціального захисту даної категорії осіб;
- 3) державна політика щодо соціального захисту військовослужбовців має враховувати також соціальний захист членів їх сім'ї;
- 4) даний соціальний захист включає в себе пільги, гарантії, а також інші види матеріального забезпечення [4, с. 153].

Згідно ч. 1, 4; ст. 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» міститься перелік осіб, яким гарантовані пільги, як членам сім'ї загиблого військовослужбовця внаслідок повномасштабного вторгнення, а саме: батьки; один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні; діти, які не мають (і не мали) своїх сімей; діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття; діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти; утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія; діти померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення цих закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років [1].

Таким чином ми можемо побачити, що дана норма права містить вичерпний перелік осіб, яким гарантується право на отримання соціального захисту. Але питання реалізації цього права залишається актуальним. Особливу увагу слід звернути стосовно осіб, які вели спільне господарство та мали спільний побут з військовослужбовцем, оскільки їх статус чітко невизначений. Необхідно зазначити, що судові справи про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу для отримання одноразової соціальної допомоги у зв'язку зі смертю військовослужбовця, відповідно до постанови Касаційного цивільного суду від 22.03.2023 по справі № 290/289/22 підпадає під юрисдикцію адміністративного судочинства, а не цивільного, тому що основою даної сфери суспільних відносин є публічно-правовий спір [3].

У сучасних реаліях нагальною необхідністю була потреба зміни розміру соціального забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей, що реалізував Кабінет Міністрів України ухваливши постанову, якою передбачається збільшення суми виплати одноразової грошової допомоги (далі - ОГД) сім'ям загиблих військових. Відповідно до п. 2 постанови Кабінету Міністрів України №168 від 28 лютого 2022 року щодо питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану: «Установити, що сім'ям загиблих осіб, зазначених у пунктах 1-1-2 цієї постанови, виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 15 000 000 гривень, яка розподіляється рівними частками на всіх отримувачів, передбачених у статті 16-1 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (батьки, один із подружжя, який не одружився вдруге, діти, які не досягли повноліття, утриманці загиблого (померлого)), крім громадян Російської Федерації або Республіки Білорусь та осіб, які постійно проживають на територіях цих країн, осіб, які засуджені за державну зраду, колабораційну діяльність, пособництво державі-агресору» [2].

Відповідно до цієї норми перелік осіб, що мають право на виплату ОГД звужується, якщо порівнювати його зі ст. 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Принциповою відмінністю є те, що відсутнє право на ОГД для повнолітніх дітей військовослужбовців не залежно від факту наявності в них власної сім'ї або отримання ними вищої освіти.

Однак питання доказування наявності сімейних зв'язків для осіб не зареєстрованих у шлюбі залишається проблемним також і при отриманні ОГД. Завдяки змінам у сфері соціального забезпечення збільшилась сума ОГД, проте процедура доказування обставин смерті військовослужбовця викликає складнощі щодо реалізації наданих державою прав.

Відмінність соціального захисту військовослужбовців від інших громадян полягає в тому, що перші обмежені в деяких конституційних правах та свободах, здійснюючи свій обов'язок щодо захисту України. Аби запобігти та попередити соціальні ризики, що можуть стосуватися військовослужбовців, варто об'єктивно оцінювати особливості їх діяльності, враховуючи також те, що вони не мають інших джерел надходження коштів, аби забезпечити фінансово себе та свою сім'ю [5, с. 164].

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що значним чинником гарантій національної безпеки держави є забезпечення прав на соціальний захист для військовослужбовця та членів його сім'ї. Оскільки в теперішніх реаліях ризикуючи своїм життям у захисника повинна бути впевненість, що держава за допомогою свого адміністративного апарату подбає про реалізацію соціальних гарантій для його близьких та рідних, які в силу обставин не завжди можуть себе забезпечити. Тенденцію збільшення соціальної допомоги військовослужбовцям потрібно продовжувати так само і після закінчення воєнного стану, тому що нашій державі у майбутньому необхідна модернізація багатьох ланок як у напрямку обсягу соціальної допомоги

військовослужбовцям, так і адміністративного апарату для забезпечення її реалізації.

Література

1. Гринько Р. В., Мота А. Ф., Петrenchенко С. А., Соціальний захист військовослужбовців в умовах воєнного стану / Право і Суспільство № 3 / 2022. С. 264. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.3.24>

2. Верховний Суд, Касаційний цивільний суд, постанова від 22.03.2023, № 290/289/22 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109854993>

3. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.93, ВВР, 1993, № 45, ст. 426 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» №168 від 28 лютого 2022 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2022-%D0%BF#Text>

4. Сидоренко А.О. Соціальний захист членів сімей військовослужбовців в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення Аналітично-порівняльне правознавство. № 6 (2022). С. 379. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.06.27>

ЗАХОДИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ВПЛИВУ, ЯКІ МОЖУТЬ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ <i>Майборода А.С, Максимова М.К.</i>	192
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ <i>Малова Ю.С., Скриль С. А.</i>	194
ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Мариніч П. В., Боксгорн А. В.</i>	196
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Мащенко В.С., Боксгорн А. В.</i>	198
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК ЗАПОРУКА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ <i>Мерденов Ю. В., Швець Д. В.</i>	202
ПУБЛІЧНА СЛУЖБА В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА <i>Миронюк Р.В.</i>	205
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ <i>Михайленко Є.О., Денисова А.В.</i>	209
ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПІДРОЗДІЛАМИ МВС <i>Мукоїда Р.В. Аносенков А.А.</i>	211
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗАВДАНЬ ТА ПРИНЦИПІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ <i>Нікітін А.А.</i>	214
ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ <i>Павлюк О. І., Денисова А.В.</i>	218
ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Пальченко А.А., Алексєєва А.В., Мішута К.В.</i>	220